

Asia: VN/1247/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakiuudistus ei suoranaisesti koske maakunnan liiton tehtäviä. Kaiken kaikkiaan Uudenmaan liiton mielestä luonnonsuojelulain muutoksia osana RED II ja RED III -direktiivien toimeenpanemista on vaikea arvioida yksistään, kun osa tarvittavasta toimeenpanosta tehdään myöhemmin ja muihin lakeihin, vaikka kyse on samasta kokonaisuudesta. Uudenmaan liiton mielestä toimeenpanon kokonaisuudesta olisi tärkeää saada selkeä kuva, jotta luonnonsuojelulain muutosten todelliset vaikutukset voidaan tunnistaa. Säännöskohtaisten perustelujen ja varsinaisten pykälämuutosten välillä on myös ristiriitoja, eikä säännöskohtaisista perusteluista voi yksiselitteisesti tulkita mitä kautta niissä esitetyt kirjaukset toimeenpannaan.

Hallituksen esityksessä LSL 35 §:n 4 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että Natura 2000 -verkostoon kohdistuvien vaikutusten arviointi tehtäisiin aina ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä, jos kyse olisi ympäristövaikutusten arviointia edellyttävästä uusiutuvan energian tuotantohankkeesta.

Jo nykyisellään LSL 35 §:n 4 momentin mukaan Natura-arviointi voidaan tapauskohtaisesti tehdä osana YVA-menettelyä ja näin usein tehdäänkin. Uudenmaan liitto katsoo, että voimassa oleva lainsäädäntö on ollut toimiva, eikä esitetty muutos välttämättä näyttäydä sujuvoittamisen kannalta kovin merkittävänä, kun arviointimenettelyiden yhdistämistä jo tehdään muutenkin. Nykytilanne on mahdollistanut YVA:n ja Natura-arvioinnin erillisen toteuttamisen tarvittaessa, esimerkiksi silloin, jos Natura-arvioinnin tarve ei vielä arviointiprosessin käynnistysvaiheessa ole täysin selvää.

Uudenmaan liitto toivoo tarkennuksia niiden uusiutuvan energian tuotantoon, varastointiin ja siirtoon liittyvien hankkeiden määritelmiin, joiden jatkossa katsotaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia.

Uudenmaan liitto kiinnittää myös huomiota siihen, että RED II -direktiivi tarjoaa mahdollisuutta rajoittaa erittäin tärkeän yleisen edun mukaisuuden määritelmää koskemaan vain tiettyjä alueita maasta tai rajata soveltamisen ulkopuolelle sellaisia uusiutuvan energian teknologioita, joiden energiantuotantoteho suhteessa tarvittavaan maapinta-alaan jää merkittävänä pidettävän alapuolelle. Jos jäsenmaille tarjottua mahdollisuutta rajoituksiin ei Suomessa käytetä, tulisi päätös perustella.

Luonnonsuojelulain 70 §:ään ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan eläinlajien tappamista ja häiritsemistä ei pidetä tahallisenä, jos uusiutuvan energian tuotantolaitoksen rakentamisen ja toiminnan aikana on toteutettu asianmukaiset toimenpiteet tällaisten seurausten estämiseksi. Uudenmaan liiton mielestä muotoilu on epäselvä. Olisi tärkeää, että lieventämistoimet, joiden toteuttamisella voi välttää rikosvastuun suojeltujen lajien tappamisesta tai häiritsemisestä, olisi määritelty tarkkaan ja ne perustuisivat tutkittuun tietoon. Toimenpiteiden toteuttamisen seurannan vastuut tulisi myös määritellä laissa.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - maakuntajohtaja Telén Tuija